

PROTOCOL BIJ (GECOMPLICEERDE) SCHEIDINGEN

1. Inleiding

Jaarlijks krijgen bijna 35.000 kinderen op basisscholen te maken met de gevolgen van een echtscheiding. In één week krijgen ongeveer 650 kinderen te horen dat hun ouders gaan scheiden. Een echtscheiding heeft effect op het kind.

Als u gaat scheiden breekt er voor u en de kinderen vaak een moeilijke tijd aan. Een echtscheiding is voor ouders en kinderen een ingrijpende gebeurtenis. Het is vaak een periode van verdriet, spanning en onzekerheid. Naast het verdriet moet er veel geregeld worden en kunnen er grote veranderingen zijn, zoals een verhuizing.

Door de contacten met uw kind en met u als ouders, krijgt de school ook te maken met de gevolgen van een echtscheiding. In de relatie school- ouders – kind zal door de scheiding van ouders het een en ander veranderen. Ouders en school moeten zich hier bewust van zijn. Het is van belang dat er een goede communicatie blijft bestaan waarbij de essentie het welzijn van het kind is.

Dit protocol is een poging om de genoemde communicatie en de daarbij behorende informatieplicht in zo goed mogelijke banen te leiden. In dit echtscheidingsprotocol staat beschreven wat het beleid van de school is bij echtscheiding. Naast de informatie over school geeft dit protocol ook informatie over hoe kinderen kunnen reageren op een echtscheiding en wat u als ouder kunt doen.

U vindt achtereenvolgens informatie over:

- Informatieplicht ouders
- Scheiding en dan
- Informatieplicht school
- Beleid school

2. Informatieplicht van ouders

Alle ouders hebben naar de school een schriftelijke informatieplicht. Dit houdt in dat de school op de hoogte moet worden gesteld betreffende de status van ouder volgens de wet, de burgerlijke staat en het ouderlijk gezag omdat dit van invloed is op de rechten en verplichtingen van ouders. Deze informatie moet worden ingevuld op het inschrijfformulier. Dit is met name relevant bij gescheiden ouders en wanneer er sprake is van een één-oudergezin of nieuw samengesteld gezin.

Belangrijke veranderingen in de loop van de basisschoolperiode van de kinderen moeten doorgegeven worden, zo ook een echtscheiding of een breuk in de relatie tussen ouders. Om misverstanden te voorkomen, ontvangt de school informatie over de omgangsregeling en andere belangrijke afspraken graag van beide ouders. Wanneer dit niet mogelijk blijkt te zijn dan zal de school vragen om kopieën van de officiële stukken betreffende de kinderen (over ouderlijk gezag, de zorgregeling enz.) zodat dit in het dossier van het kind bewaard kan worden.

U gaat scheiden, en dan....

Het is wenselijk dat ouders in een scheidingssituatie zo snel mogelijk en in een vroeg stadium de leerkracht hierover informeren. De situatie thuis kan direct invloed hebben op het welbevinden, de concentratie en leerprestaties van het kind op school. Wanneer de leerkracht op de hoogte is van de oorzaak hiervan kan het kind beter ondersteund worden.

Op school zullen de volgende stappen gevolgd worden wanneer bekend wordt dat een kind in de thuissituatie te maken heeft met een echtscheiding:

1. Als een leerkracht weet dat ouders gaan scheiden wordt dit gemeld bij directie;
2. Aan de ouders wordt dit protocol verstuurd

3. Wettelijk is het zo dat ook in geval van een conflict beide gezaghebbende ouders verantwoordelijk zijn en blijven voor hun kinderen tot een rechter anders beslist. Voor school zijn de gegevens die ouders verstrekt hebben bij de inschrijving bepalend. Daarbij moet in acht worden genomen wijzigingen die nadien door de ouders aan school zijn doorgegeven;
4. De school is geen partij in geval van een conflict.

Wanneer de scheiding concreet wordt, dan verzoeken wij beide ouders om het formulier '*Informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders*' (**bijlage 1**) in te vullen en bij de directie in te leveren. Met dit formulier heeft de school de juiste contactgegevens van beide ouders in het bezit en is het duidelijk aan wie welke informatie wordt verstrekt zodat beide ouders de ontwikkeling van hun kind(eren) goed kunnen blijven volgen.

De school zal altijd proberen de afspraken tussen ouders zo goed mogelijk te volgen. Er kunnen echter situaties denkbaar zijn, waarbij er van dit protocol wordt afgeweken, door iets wat snel handelen vereist, of in onvoorziene situaties zoals bijvoorbeeld bij vervanging door een invaller, die nog niet van alles op de hoogte is). Het blijft tenslotte mensenwerk.

Wijziging van de situatie na scheiding

De met het ouderlijk gezag belaste ouder(s) is/zijn verplicht de directie op de hoogte te stellen van een uitspraak van de rechter waarbij de omgangsregeling of het ouderlijk gezag is veranderd.

3. Informatieverstrekking vanuit school

Informatieplicht ouders onderling

De ouder die het gezag over het kind heeft, is wettelijk verplicht (artikel 1:377b BW) de niet met het gezag belaste ouder te informeren over belangrijke zaken die gaan over het kind, bijvoorbeeld over gezondheid en school. Als de ouder met gezag een beslissing wil nemen moet de mening gevraagd worden van de ouder zonder gezag. De ouder met gezag beslist uiteindelijk. De uitgangspositie van school is dat ouders elkaar informeren.

Wie heeft gezag? Een korte, globale samenvatting.

- De biologische moeder heeft automatisch gezag, tenzij een rechter nadien anders beslist.
- De vader heeft automatisch ook gezag als hij met de moeder getrouwd was of een geregistreerd partnerschap op het moment van de geboorte van het kind.
- Als beide ouders ten tijde van de scheiding ouderlijk gezag hebben kan dit alleen door een uitspraak van de rechter worden gewijzigd. Dit komt niet vaak voor.
- De ouder(s) van een geadopteerd kind heeft/hebben van rechtswege ook automatisch gezag.

Geen gezag:

- Als er geen sprake was van een huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft de vader niet automatisch gezag. Hiervoor is het noodzakelijk dat de vader het kind erkent en dat hij vervolgens het gezag verkrijgt. Gezag krijgen kan met toestemming van de moeder en door een rechterlijke beslissing.
- De man waarmee de moeder getrouwd is tijdens de geboorte van het kind, krijgt automatisch gezag over het kind. Ook als hij niet de biologische vader van het kind is. De biologische vader heeft dan geen gezag.
- Een nieuwe partner van de gezaghebbende vader of moeder heeft geen gezag. Een huwelijk of geregistreerd partnerschap maakt daarin geen verschil als deze wordt aangegaan na de geboorte van het kind. Alleen een rechterlijke procedure kan daarin verschil maken.

Informatieplicht school

De school heeft een informatieplicht aan de gezaghebbende ouder. Onder school-informatie wordt verstaan: relevante zaken over de leerling en de schoolorganisatie, schoolgids, informatieboekje, het rapport, ouderavonden, toestemmingsverklaringen voor toetsen, nieuwsbrieven, folders enz..

Hieronder wordt beschreven hoe de school zich aan deze informatieplicht houdt.

Beide ouders hebben ouderlijk gezag. Ongeacht of de leerling bij een van de ouders of om de beurt bijeen van de ouder woont.

Als ouders samen gezag hebben, zijn zij verplicht elkaar te informeren en consulteren en samen te beslissen over belangrijke zaken die gaan over het kind, zoals medicijn gebruik, medische behandelingen, waar het kind woont, schoolkeuze en vakantie.

Het contact tussen de school en de ouders loopt via de gezaghebbende ouder bij wie de leerling staat ingeschreven. De school gaat er van uit dat relevante informatie door de betreffende ouder naar de andere ouder wordt gecommuniceerd. De ouders blijven immers samen verantwoordelijk voor de zorg voor hun kind. Mocht de andere ouder rechtstreeks informatie willen ontvangen, dan kan dit op verzoek.

Eén van de ouders heeft het ouderlijk gezag, de andere ouder niet

Het contact via school en de ouder vindt alleen plaats met de ouder die het ouderlijk gezag heeft. Alleen de ouder met gezag heeft recht op informatie.

Informatieverstrekking aan de niet met het gezag belaste ouder

Maar ook de ouder zonder gezag heeft recht op bepaalde informatie over het kind. Deze informatie is beperkt en betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden, zoals informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaalpedagogische ontwikkelingen op school.

Hoe kan deze ouder informatie krijgen?

- Via de ouder met het gezag. Deze dient de andere ouder op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (artikel 1:377b BW).
- Na een verzoek om informatie aan de school. De school is verplicht belangrijke informatie over het kind te verstrekken maar kan dit weigeren als deze informatie ook niet aan de ouder met het gezag zou worden gegeven of als het belang van het kind zich daartegen verzet. School is verplicht aan de gezaghebbende ouder te melden dat door de ouder zonder gezag om informatie is verzocht en te melden welke informatie hem/haar wordt verstrekt. Dat de gezaghebbende ouder hiervan op de hoogte wordt gesteld, wordt weer aan de ouder zonder gezag teruggekoppeld.

Nieuwe relaties

Als school verschaffen we geen informatie aan niet-ouders (zoals een nieuwe partner van een ouder of andere betrokkenen), behalve als de school een schriftelijke verklaring heeft ontvangen waarin vermeld staat dat beide ouders akkoord gaan met deze informatieverstrekking. De nieuwe partner kan wel bij besprekingen aanwezig zijn. Als beide ouders samen komen voor een gesprek zijn eventuele nieuwe partners van de ouders alleen welkom als de andere ouder daar geen bezwaar tegen heeft.

4. Schoolbeleid

Handtekeningen

Ouders met gezag dienen beslissingen ten aanzien van hun kind samen te nemen. Het is daarom vereist dat zij beiden o.a. het aanmeldformulier of de aanvraag voor onderzoeken ondertekenen.

Ouderavonden, gesprekken over het kind

De school nodigt de gezaghebbende ouder(s) uit voor ouderavonden of voor gesprekken over het kind (bijvoorbeeld rapportbesprekingen). Gesprekken worden in de regel één keer gevoerd. De directie kan besluiten hier anders mee om te gaan.

Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft.

Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan de gezaghebbende ouder(s) (volgens art. 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties die het recht hebben informatie op te vragen zoals Veilig Thuis, de jeugdarts, de Raad voor de Kinderbescherming en gezinsvoogdij instelling in het kader van een onder toezichtstelling en/of voogdij maatregel of de toeleiding naar een kinderschermingsmaatregel. School informeert de gezaghebbende ouder(s) dat informatie is verstrekt en welke informatie het betreft.

Wijziging achternaam (geslachtsnaam)

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dit is echter pas mogelijk als de rechter een verzoek tot naamswijziging heeft toegewezen. In dat geval dient school de beschikking in te zien.

Halen van kinderen

Kinderen van gescheiden ouders kunnen van school worden opgehaald door één van de (of beide) gescheiden ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders zelf om hierover goede afspraken te maken. De school handelt naar de uitspraak waarin de zorgregeling is vastgelegd of zoals door beide ouders is afgesproken. De zorgregeling moet dan wel op school bekend zijn.

Wanneer de omgang van één van beide ouders met de kinderen van rechtswege is verboden, zal de school in overleg met de andere ouder bespreken op welke wijze het kind vanuit de klas/school naar huis gaat. In dit geval is het noodzakelijk dat de school over een kopie van de beschikking van de rechtbank beschikt. (Zie formulier Informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders).

Wanneer er onverhoopt conflicten ontstaan in- of direct nabij de school tijdens het halen van de kinderen door ouders, worden de kinderen opgevangen door de leerkracht en zal in het uiterste geval de politie erbij geroepen worden om de orde te handhaven.

Aanwezigheid bij activiteiten

Soms vinden er activiteiten plaats op school waarbij ouders welkom zijn, bijvoorbeeld tentoonstellingen, afsluitingen van een project, inloophmomenten of afscheidsavonden.

De school gaat er van uit dat ouders in goed overleg met elkaar beslissen wie daarbij aanwezig is.

Dat kunnen beide ouders zijn of beide ouders met hun partner, als het belang van het kind niet geschaad wordt. Ouders kunnen de aanwezigheid bij activiteiten ook onderling verdelen. De verantwoordelijkheid om hier heldere en werkbare afspraken over te maken ligt bij de ouders.

Aanvraag Verlof

In geval van gezamenlijk ouderlijk gezag, kunnen verlofaanvragen alleen gedaan worden op verzoek van beide ouders. Zij dienen **beiden** de verlofaanvraag te tekenen. Een ouder die geen ouderlijk gezag heeft kan geen verlof aanvragen en zou de ouder met gezag moeten verzoeken dit verlof voor hem/haar te regelen.

Mail, schriftelijke informatie en overige informatie

In het geval van gezamenlijk ouderlijk gezag wordt alle algemene informatie betreffende schoolse zaken aan beide ouders verstrekt (zie formulier Informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders). Daarnaast wordt informatie aan het kind meegegeven. Dit zal terechtkomen bij de ouder waar het kind op dat moment verblijft. Het is de verantwoordelijkheid van ouders onderling om deze informatie met elkaar te delen. Belangrijke informatie staat ook op de website.

Andere zaken

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders botsen met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal het schoolteam en/of de individuele leerkracht proberen om dat probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt.

- De school neemt een neutrale positie in wat betreft de discussies rondom de verzorging en welzijn van het kind en kiest geen partij.
- De school maakt een eigen afweging met betrekking tot informatieverstrekking aan een ouder zonder gezag, afhankelijk van het belang van het kind.
- Als één van de ouders vraagt om te rapporteren wat het kind op school vertelt over een weekend bij de andere ouder, gaat de leerkracht hier niet op in.
- De school zal terughoudend ingaan op verzoeken van advocaten om informatieverstrekking over leerlingen van de school.
- Als tegen de vastgestelde of overeengekomen zorgregeling in, een ouder onaangekondigd op het schoolplein of in de school komt en het kind wil meenemen, zal de school daar niet aan meewerken. Is de leerkracht van het kind hier niet zeker van, dan wordt telefonisch contact gezocht met deze ouder.

Bijlage 1

Formulier informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders

* Graag doorhalen wat niet van toepassing is.

We vragen u dit formulier digitaal of met blokletters in te vullen ter voorkoming van fouten.

	Voor- en achternaam van het kind / de kinderen	Groep
1		
2		
3		
4		
5		

Contactgegevens ouders

Naam ouder 1	
Adres	
Telefoon thuis	
Telefoon mobiel	
E-mailadres	

Naam ouder 2	
Adres	

Telefoon thuis	
Telefoon mobiel	
E-mailadres	

Hoofdverblijf en postadres

Het kind of de kinderen zijn ingeschreven op het adres van (naam)?	
Als postadres geldt het adres van (naam)?	

Ouderlijk gezag

De gezagssituatie over ons kind /onze kinderen is als volgt (**kruisje** in het juiste hokje plaatsen a.u.b.):

☐	Het gezag berust bij beide ouders gezamenlijk
☐	Alleen de moeder heeft het gezag
☐	Alleen de vader heeft het gezag
☐	Anders, n.l.:

De omgangsregeling

Is er sprake van een omgangsregeling van het kind/ de kinderen met de ouder bij wie ze volgens de gemeentelijke basisadministratie niet wonen?	ja / nee
--	----------

Indien ja, dan is de omgangsregeling: (**kruisje** in het juiste hokje plaatsen a.u.b.)

☐	Bepaald door de rechter
☐	Onderling afgesproken
☐	Anders, n.l.:

Kunt u hieronder kort omschrijven hoe de omgangsregeling eruit ziet? Te denken valt aan de verdeling over de weekdays, weekends en vakanties.

--

Diversen

Als antwoord graag een kruisje of kruisjes plaatsen in de juiste kolom	Moeder	Vader
Wie is verantwoordelijk voor de betaling van de ouderbijdrage?		
Wie is aanwezig bij ouderavonden of rapportgesprekken?		
Wie ontvangt de digitale Nieuwsbrief van school?		
Wie ontvangt e-mailberichten van de leerkracht?		

Contactvolgorde in geval van calamiteiten (ziekte/ongeval, etc. tijdens schooltijd):

1	Naam:		Telefoonnr.	
2	Naam:		Telefoonnr.	
3	Naam:		Telefoonnr.	

Aldus verklaard,

Datum		Datum	
Naam		Naam	
Handtekening		Handtekening	

--	--	--	--